

Fiscaal Juridische Actualiteiten

Informatiebulletin over de eigen woning en inkomensvoorzieningen

Nummer 254 – augustus 2024

Inhoud

Fiscaal Juridische Signalen

- Steeds vaker bezwaar tegen 'villataks' 1

Vraag van de maand

- Schenkingsvrijstelling eigen woning bij betaling in 2024? 2

Wetgeving en beleid

- Internetconsultatie Fiscale verzamelwet 2026 2

Standpunten kennisgroepen Belastingdienst

- Overzicht 4

Jurisprudentie

- Door echtgenote bewoonde woning is geen eigen woning 5
 - Geen schenkingsvrijstelling eigen woning vanwege eerdere schenking 6
 - Pensioeninkomen is geen inkomen uit tegenwoordige arbeid 7
 - Premieaftrek voor arbeidsongeschiktheidsverzekering bij Duitse verzekeraar? 7
 - Buitenlandbijdrage Zorgverzekeringswet niet verrekenbaar 8
-

Fiscaal Juridische Signalen

Steeds vaker bezwaar tegen 'villataks'

[FD 12 augustus 2024](#) (geen openbaar toegankelijke bron)

Wie een woning heeft met een WOZ-waarde van meer dan € 1.310.000 komt in aanraking met een verhoogd eigenwoningforfait ([art. 3.112 Wet IB 2001](#)). Dit staat ook wel bekend als de villataks. Het eigenwoningforfait over de waarde boven dit bedrag bedraagt 2,35%. Door de waarde stijging van woningen stijgt het aantal woningen dat door deze villataks getroffen wordt. Belastingadviseurs maken steeds vaker bezwaar tegen de villataks. Volgens hen zou de heffing in strijd zijn met het eigendomsrecht ([art. 1 EP EVRM](#)). Of het bezwaar tegen de villataks voor de rechter stand houdt, zal toekomstige rechtspraak moeten uitwijzen.

Belang voor de praktijk

Voorzichtig schatten wij in dat het bezwaar geen stand houdt. Feit is immers dat woningen aanzienlijk in waarde zijn gestegen. Tegen die achtergrond is het toch wat merkwaardig te stellen dat de belastingheffing buitenproportioneel is. Zie verder ook [FD 13 augustus](#) en [FD 14 augustus](#) (geen openbaar toegankelijke bronnen). Daar staat tegenover dat alleen bezwaarmakers geld terug krijgen als het bezwaar voor de (hoogste) rechter stand houdt. Voordat de Hoge Raad zich hierover heeft uitgesproken, zijn we wel weer een aantal jaren verder.

Vraag van de maand

Schenkingsvrijstelling eigen woning bij betaling in 2024?

Vraag

Mijn ouders willen mij een schenking doen voor de aankoop van mijn eerste woning. Volgens de notaris kan dit niet langer vrij van schenkbelasting. Maar een vriend van mij heeft ook een schenking ontvangen en koopt ook dit jaar zijn eerste woning. Hij zegt dat de schenkingsvrijstelling eigen woning voor hem nog wel geldt. Hoe zit dat nou?

Antwoord

De schenkingsvrijstelling voor de eigen woning – ook wel bekend als de jubelton – is afgeschaft. Feitelijk al met ingang van 2023, maar voor dat jaar gold nog een ‘kleine’ schenkingsvrijstelling van € 28.947 (tegenover € 106.671 in 2022). Het kan zijn dat iemand in 2022 een schenking heeft ontvangen onder de schenkingsvrijstelling eigen woning maar hij deze pas in 2024 besteedt. Dat is toegestaan. De schenking hoeft namelijk niet al bij ontvangst direct (volledig) te zijn besteed aan de eigen woning. Wel geldt er een bestedingstermijn. De schenking moet uiterlijk in het tweede kalenderjaar na het jaar van ontvangst voor de eigen woning zijn besteed. Dus als jouw vriend in 2022 een schenking heeft ontvangen, moet hij deze uiterlijk dit jaar besteden.

Belangrijk voor de toepassing van de schenkingsvrijstelling is wel dat de schenking ook daadwerkelijk in het verleden is ontvangen. Als er een schenkingsakte – en daarmee de toezegging – is opgesteld in 2022 dan moet de schenker ook in dat jaar betalen aan de begiftigde. Dit volgt uit [art. 5 Uitvoeringsregeling schenk- en erfbelasting \(2023\)](#). Een schuldigerkenning staat daarmee aan toepassing van deze schenkingsvrijstelling in de weg. Als de betaling aan jouw vriend bijvoorbeeld pas in 2024 heeft plaatsgevonden, is de schenkingsvrijstelling in 2022 niet van toepassing. Schenken onder de schenkingsvrijstelling eigen woning betekent dus direct overmaken. Is de schenkingsvrijstelling ten onrechte toegepast, dan kan de Belastingdienst een naheffingsaanslag schenkbelasting opleggen.

Overigens kunnen je ouders dit jaar wel schenken onder gebruikmaking van de ‘gewone’ eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling. Deze bedraagt dit jaar € 31.813. Je moet dan wel tussen de 18 en 40 jaar oud zijn. Deze schenking hoef je niet te besteden aan de eigen woning. Verder mag je niet al eerder gebruik hebben gemaakt van deze eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling.

Wetgeving en Beleid

Internetconsultatie Fiscale verzamelwet 2026

Het Ministerie van Financiën heeft het concept wetsvoorstel ‘Fiscale verzamelwet 2026’ ter consultatie voorgelegd.

[Internetconsultatie Fiscale verzamelwet 2026](#)

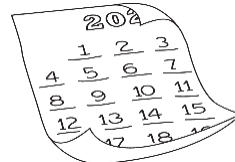
Het concept Fiscale verzamelwet 2026 bevat voorgenomen wijzigingen in diverse belastingwetten. Het gaat hierbij om zowel inhoudelijke veranderingen als technische verbeteringen. Via de internetconsultatie kan iedereen suggesties doen voor verbetering van de wet- en regelgeving die in voorbereiding is. Belangstellenden konden tot 16 augustus 2024 op deze internetconsultatie reageren.

In het concept-voorstel Fiscale verzamelwet 2026 zijn diverse onderwerpen opgenomen. Hiervan zullen wij hier enkele noemen die relevant zijn voor onze praktijk.

Maatregelen op lijfrentegebied

- *Gelijktrekken uiterste ingangsdatum van een lijfrenteverzekering, een lijfrenterekening en een lijfrentebeleggingsrecht*

Een lijfrenteverzekering kan worden uitgekeerd per jaarbetaling achteraf. Uitgaande van de uiterste ingangsdatum waarin een lijfrenteverzekering moet ingaan op grond van [art. 3.125 Wet IB 2001](#) (AOW plus vijf jaar), betekent dit in de praktijk dat de eerste termijn van een lijfrenteverzekering met een betaling achteraf kan worden uitgekeerd in het jaar waarin de AOW-leeftijd wordt bereikt plus **zes** jaar. Een bankspaarproduct moet ook ingaan in het jaar AOW plus vijf. Maar de uitbetaling van de eerste termijn moet eveneens uiterlijk in dat jaar plaatsvinden. Om de ongelijkheid tussen bancaire lijfrenten en verzekerde lijfrenten ongedaan te maken wordt een tekstuele aanpassing voorgesteld van [art. 3.125 Wet IB 2001](#). Na deze aanpassing wordt de uiterste ingangsdatum van een lijfrente AOW plus vijf niet meer gesteld op de datum waarop deze moet 'ingaan', maar op de datum waarop 'de eerste termijn wordt uitgekeerd'. Nota bene: door de wettelijke bedenktijd kan het jaar van ontvangst van de eerste termijn momenteel 'AOW+7' worden bij lijfrenteverzekeringen en 'AOW+6 bij banken.

- *Aanpassing van de wettelijke termijn waarbinnen een lijfrenteverzekering, een lijfrenterekening of een lijfrentebeleggingsrecht moet ingaan*

In [art. 3.133 lid 3 Wet IB 2001](#) staat dat een lijfrente bij leven een wettelijke beslistermijn kent, die bij leven eindigt op 31 december van het jaar dat volgt op het kalenderjaar waarin de einddatum wordt bereikt. Bij overlijden eindigt de wettelijke beslistermijn op 31 december van het tweede jaar dat volgt na het kalenderjaar van overlijden. Voorgesteld wordt om het einde van deze wettelijke beslistermijn niet aan te laten sluiten bij de contractuele einddatum, maar alleen nog te bepalen wat het uiterste tijdstip is waarop de eerste lijfrentetermijn moet worden uitgekeerd. Concreet is dit:

- Bij leven: 31 december van het zesde jaar nadat de AOW-gerechtigde leeftijd wordt bereikt.
- Bij overlijden: 31 december van het tweede jaar na overlijden.

- *Vererving van een reeds ingegane bancaire lijfrente aan één of enkele erfgenamen*

Door een tekstuele aanpassing van [art. 3.126a lid 6 Wet IB 2001](#) wordt het mogelijk gemaakt om zonder vooraf vastgelegde afspraken de ingegane bancaire lijfrente bij overlijden te kunnen laten overgaan op één of enkele erfgenamen, in plaats van verplichte verdeling onder alle erfgenamen. Een zelfde aanpassing wordt doorgevoerd voor de aanspraak ingevolge een oudedagsverplichting (ODV; [art. 38p Wet LB 1964](#)).

- *Imputatie jaarruimte alleen op basis van reguliere pensioenopbouw*

Volgens de huidige tekst van [art. 3.127 lid 4 Wet IB 2001](#) komt het totale bedrag van de in het voorgaande kalenderjaar ingeleigde pensioenpremies in mindering op de jaarruimte. Door de voorgestelde aanpassing wordt bij de berekening van de jaarruimte alleen de ingeleigde premie in mindering gebracht 'voor zover deze ingeleigde premies het gevolg zijn van de toeneming van de diensttijd in dat kalenderjaar'

Maatregelen op het gebied van de eigen woning

- *Codificatie van de uitzendregeling in de eigenwoningregeling*

De uitzendregeling van [art. 3.111 lid 6 Wet IB 2001](#) voorkomt dat een woning tijdens een tijdelijke overplaatsing of uitzending niet langer aangemerkt kan worden als eigen woning. Op basis van de huidige regeling vindt de uitzendregeling geen toepassing als de woning tijdens de tijdelijke uitzending bewoond blijft. Het maakt daarbij in principe niet uit of de bewoners personen zijn die al dan niet tot de huishouding van de uitgezonden belastingplichtigen behoren voor zijn tijdelijke

verhuizing. Maar er geldt al jaren een uitzondering voor inwonende kinderen.

Deze regeling was door de Staatssecretaris van Financiën al verruimd door een fiscaal besluit van 31 oktober 2022, nr [2022-22885](#). De wettelijke codificatie is ruimer dan de goedkeuring uit het besluit. Met de voorgestelde aanpassing kunnen naast (stief)kinderen, en de (fiscaal) partner van de belastingplichtige voortaan ook de kleinkinderen in de eigen woning van de belastingplichtige verblijven, terwijl de belastingplichtige tijdelijk is uitgezonden of overgeplaatst.

Ook personen die niet tot voornoemde groep behoren, maar direct voorafgaande aan de uitzending tot het huishouden van de belastingplichtige behoorden, mogen in de woning verblijven. Dit laatste gold al onder het besluit uit 2022. De woning blijft dan op verzoek van de belastingplichtige ondanks het tijdelijke vertrek van de eigenaar, aangemerkt als eigen woning. Voorwaarde is dat de woning gratis beschikbaar wordt gesteld.

Maatregelen op gebied van pensioen

- **Variabel nabestaandenoverbruggingspensioen**
Door een voorgestelde aanpassing van [art. 18f Wet LB 1964](#) kunnen uitkeringen van het nabestaandenoverbruggingspensioen -binnen de wettelijke begrenzinger- variabel zijn.

Belang voor de praktijk

Het eerste punt – het gelijktrekken van de uiterste ingangsdatum voor lijfrenten ongeacht het type uitvoerder – stond ook reeds in het concept [Fiscale verzamelwet 2025](#). Opvallend is dat het gelijktrekken nu plaatsvindt door de uiterste ingangsdatum voor lijfrenteverzekeringen te beperken, in plaats van de ingangsdatum voor bancaire lijfrenten op te rekken.

Het tweede punt, verruiming van de wettelijke bedenktijd, sluit aan de regeling die sinds de Wtp in het leven is geroepen voor pensioen ([art. 19b lid 6 Wet LB 1964](#)). Met deze maatregel wordt de Belastingdienst ontzien, die gemiddeld jaarlijks circa 4000 verzoeken tot verlenging van de wettelijke beslistermijn binnenkrijgt. Overigens blijft het ook na invoering van de wetswijziging mogelijk om ook ná het einde van de verruimde wettelijke beslistermijn een verzoek tot verlenging bij de Belastingdienst in te dienen, wanneer door bijzondere omstandigheden nog geen lijfrentermijnen zijn uitgekeerd op de uiterste datum van de nieuwe wettelijke termijn. Hiervan kan sprake zijn als de overschrijding van de termijn niet aan de belastingplichtige is te wijten.

Standpunten kennisgroepen Belastingdienst

In deze rubriek maken wij melding van een aantal standpunten dat de Belastingdienst recent heeft gepubliceerd. Onze focus ligt daarbij vooral op de onderwerpen eigen woning, bank- en verzekeringsproducten en pensioen.

Overzicht

datum	kennisgroep	omschrijving	link	trefwoord(en)
16-8-2024	IB niet-winst	Vooruitbetaalde premie zorgverzekering en box 3	KG:202:2024:26	Vooruitbetalen Premie zorgverzekering Box 3
16-8-2024	IB niet-winst	Fiscale behandeling bankrekening met BEM-clausule en box 3	KG:202:2024:27	BEM-clausule Box 3

Overzicht aangepast tot en met 28 augustus 2024

Het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen (CAP) heeft in de afgelopen periode geen nieuwe standpunten gepubliceerd. Het CAP heeft op 19 augustus 2024 wel het geactualiseerde [overzicht u-rendementen en marktrendementen](#) gepubliceerd.

Jurisprudentie

Door echtgenote bewoonde woning is geen eigen woning

De rechtbank oordeelt dat een Nederlandse woning, ondanks bewoning door de echtgenote, niet als eigen woning kan worden aangemerkt omdat de eigenaar niet in Nederland woont.

[Rechtbank Zeeland-West Brabant 18 juli 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:4982](#)

Een man woont in Luxemburg en heeft een woning in Nederland. In deze woning woont zijn echtgenote. De man is geen kwalificerende buitenlands belastingplichtige. De man voert in zijn aangifte over 2018 de helft van de woning op als eigen woning. De inspecteur volgt hem daarin niet. Omdat hij in Luxemburg woont kan de woning alleen als eigen woning worden aangemerkt als hij gebruik maakt van het keuzerecht van [art. 3.111 lid 8 Wet IB 2001](#). Maar dat is alleen mogelijk als man en vrouw fiscaal partner zijn. Nu de man geen inwoner is van Nederland en ook geen kwalificerend buitenlands belastingplichtige, kunnen man en vrouw geen fiscaal partner van elkaar zijn. Dit volgt uit [art. 1.2 lid 4 onderdeel b Wet IB 2001](#). De man

mag dan ook geen gebruik maken van het keuzerecht. De rechtbank kan zich niet vinden in het argument van de man dat dit in strijd is met het EU-recht. Volgens vaste jurisprudentie van het EU-Hof van Justitie mag een land bepaalde belastingvoordelen niet alleen verlenen aan haar ingezetenen. Daarop geldt een uitzondering als de niet-ingezetene het grootste deel van zijn belastbaar inkomen verwerft in een ander land. Nu de man geen buitenlands kwalificerende belastingplichtige is veronderstelt de rechtbank dat de man het grootste deel van zijn belastbaar inkomen buiten Nederland verwerft. Daarom mag Nederland hem als buitenlands belastingplichtige anders behandelen dan een binnenlands belastingplichtige. De woning wordt aangemerkt als box 3 woning.

Belang voor de praktijk

Een kwalificerend buitenlands belastingplichtige mag gebruik maken van dezelfde aftrekposten en heffingskortingen als inwoners van Nederland. Wie als kwalificerend buitenlands belastingplichtige wordt aangemerkt is te lezen in [art. 7.8 lid 6 Wet IB 2001](#). Het moet daarbij gaan om een inwoner in een ander EU-land, in Liechtenstein, Noorwegen, IJsland, Zwitserland, op Bonaire, Sint Eustatius of Saba, die over minimaal 90% van het wereldinkomen belasting moet betalen in Nederland.

De man was van mening dat, mocht de woning tot de grondslag van box 3 worden gerekend, er geen sprake was van rendement. Volgens hem is er op grond van het [Kerstarrest](#) dan geen belasting verschuldigd. Volgens het arrest van de Hoge Raad van 6 juni 2024 ([ECLI:NL:HR:2024:771](#)) omvat het werkelijke rendement niet alleen de voordelen die worden getrokken uit vermogensbestanddelen in box 3, zoals rente, dividend en huur, maar ook de positieve en negatieve waardeveranderingen van zulke vermogensbestanddelen. Nu de woning in waarde is gestegen, mag deze waardeverandering ook tot het werkelijk rendement worden gerekend, ook al heeft de man dit nog niet gerealiseerd. Nu de waardestijging in dit geval aanzienlijk hoger was dan het fictieve rendement dat voor dat jaar gold voor box 3 bezittingen, wordt de woning belast volgens de in 2018 geldende wettelijke regeling.

Geen schenkingsvrijstelling eigen woning vanwege eerdere schenking

De rechter oordeelt dat de schenkingsvrijstelling eigen woning geen toepassing vindt omdat al eerder een beroep is gedaan op de eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling ouders-kinderen.

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant 18 juli 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:4980](#)

Een man krijgt in 2011 van zijn ouders een schenking van € 24.144. Hij doet een beroep op de eenmalig verhoogde vrijstelling voor schenkingen van ouders aan kinderen. In 2018 schenkt zijn vader vanuit zijn onderneming een bedrag van € 55.844 aan de man. In 2019 volgt een tweede schenking ter grootte van € 44.156. Bij de schenking is bepaald dat deze bestemd is voor de aankoop van een eigen woning, tevens is een uitsluitingsclausule opgenomen.

Bij de aangifte schenkbelasting doet de man een beroep op de schenkingsvrijstelling eigen woning van € 102.010 (bedrag 2019). De inspecteur wijkt van de aangifte af en past de schenkingsvrijstelling niet toe. De man is het hier niet mee eens en legt de zaak voor aan de rechter.

Met een verwijzing naar [art. 82a SW 1956](#) oordeelt Rechtbank Zeeland-West-Brabant dat de man voor de ontvangen schenkingen in 2018 en 2019 geen gebruik kan maken van de schenkingsvrijstelling eigen woning. [Art. 82a SW 1956](#) bepaalt namelijk dat als in de periode 2010 tot en met 2016 gebruik is gemaakt van de verhoogde vrijstelling voor schenkingen van ouders aan kinderen er geen gebruik kan worden gemaakt van de schenkingsvrijstelling eigen woning.

In de procedure voert de man nog aan dat het niet mogen aanvullen van de schenkingsvrijstelling tot € 102.010 in 2019 onredelijk en onbegrijpelijk is en ook tot een ongelijke behandeling van belastingplichtigen leidt. Voor de rechter is dit echter geen aanleiding om tot een ander oordeel te komen. De wetgever heeft deze gevolgen in de parlementaire behandeling van [art. 82a SW 1956](#) onderkend en geen aanleiding gezien om de mogelijkheid te bieden voor inhaalschenking.

Belang voor de praktijk

Tot en met 31 december 2022 kon gebruik worden gemaakt van de verhoogde schenkingsvrijstelling, ook bekend als 'jubelton', tot een bedrag van € 106.671 (in 2022) als de schenking bestemd was voor de eigen woning en de ontvanger tussen de 18 en 40 jaar oud was. Per 2023 is de vrijstelling verlaagd naar een bedrag dat gelijk is aan de eenmalige hoge vrijstelling voor schenkingen van ouders aan een kind (€ 28.947 in 2023). Dit is gelijk aan het bedrag dat ouders ook zonder de verplichte besteding aan de eigen woning eenmalig belastingvrij mogen schenken aan kinderen.

Met ingang van 1 januari 2024 is de schenkingsvrijstelling eigen woning definitief vervallen. In de praktijk hebben we nog wel tot uiterlijk 31 december 2025 te maken met de bestedingseis. De verplichting om de schenking te besteden aan de eigen woning ([art. 5 lid 1 onderdeel b Uitvoeringsregeling schenk- en erfbelasting](#), tekst 2023) blijft namelijk van kracht ongeacht het jaar waarin de schenking ontvangen is. Deze bestedingseis houdt in dat het bedrag van de schenking uiterlijk in het tweede kalenderjaar volgend op het eerste kalenderjaar waarvoor een beroep op de eenmalige verhoogde vrijstelling eigen woning is gedaan, moet zijn besteed ten behoeve van een eigen woning.

Concreet betekent dit dat jubeltonnen die in 2022 zijn geschonken uiterlijk op 31 december 2024 moeten zijn besteed aan een eigen woning. Jubeltonnetjes die in 2023 zijn geschonken moeten uiterlijk 31 december 2025 aan de eigen woning zijn besteed.

Pensioeninkomen is geen inkomen uit tegenwoordige arbeid

De rechter oordeelt dat een pensioengerechtigde geen recht heeft op arbeidskorting omdat pensioen niet kwalificeert als inkomen uit tegenwoordige arbeid maar inkomen uit vroegere arbeid vormt.

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant 16 juli 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:4626](#)

Een man, geboren in 1948, heeft vanaf 1966 pensioenrechten opgebouwd bij Defensie. Nadat hij zijn functionele leeftijdsontslag kreeg, is de pensioenopbouw door blijven lopen tot aan zijn pensioeningangsdatum. In zijn aangifte inkomstenbelasting wijkt hij af van de vooringevulde gegevens en geeft hij de pensioeninkomsten die hij ontvangt van het ABP op onder de rubriek 'Inkomsten uit tegenwoordige arbeid'. Hij stelt dat zijn pensioen uitgesteld loon vormt. Dit uitgestelde loon vormt loon uit tegenwoordige dienstbetrekking, waardoor recht ontstaat op arbeidskorting, aldus de man.

In eerste instantie volgt een voorlopige aanslag conform de aangifte. Bij het opleggen van de definitieve aanslag vindt er een correctie plaats. De man is het hier niet mee eens en legt de zaak voor aan de rechter.

Rechtbank Zeeland-West-Brabant oordeelt dat de inspecteur het pensioen terecht heeft aangemerkt als inkomsten uit vroegere arbeid waardoor de man geen recht heeft op de arbeidskorting. Voor de motivatie verwijst de rechter naar een eerdere [procedure](#) die de man over het jaar 2016 tot aan de Hoge Raad heeft gevoerd waarin identieke geschilpunten aan de orde zijn geweest.

Het komt er op neer dat de genoten inkomsten bij loon uit tegenwoordige arbeid nauw verband houden met de in een bepaald tijdvak verrichte arbeid waarvoor die inkomsten een rechtstreekse beloning vormen. Bij loon uit vroegere arbeid komen de inkomsten voort uit arbeid die voorheen verricht werd. Daarbij is niet van belang dat de pensioenopbouw is voortgezet tijdens een periode waarin geen arbeid is verricht, omdat de pensioenopbouw in zoverre ook ziet op de arbeid die daarvóór is verricht. Het ABP-pensioen van de man vormt loon uit vroegere arbeid, waarop de arbeidskorting niet van toepassing is.

Belang voor de praktijk

Het is opvallend dat een belastingplichtige met de uitkomst van een eerdere procedure in het achterhoofd nogmaals probeert om gebruik te maken van de arbeidskorting. De feiten en omstandigheden zijn namelijk niet anders. Bovendien laat de wet op dit vlak aan duidelijkheid niets te wensen over. [Art. 8.1 lid 1 onderdeel e Wet IB 2001](#) definieert arbeidsinkomen als het gezamenlijke bedrag van hetgeen door de belastingplichtige uit tegenwoordige arbeid is genoten. De arbeidskorting geldt op grond van [art. 8.11 lid 1 Wet IB 2001](#) alleen voor de belastingplichtige die arbeidsinkomen geniet.

Premieaftrek voor arbeidsongeschiktheidsverzekering bij Duitse verzekeraar?

De rechter oordeelt dat de premie voor een arbeidsongeschiktheidsverzekering afgesloten bij een Duitse verzekeraar niet aftrekbaar is omdat de verzekering is afgesloten na de immigratie en de verzekeraar niet als toegelaten aanbieder kwalificeert.

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant 3 juli 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:4547](#)

Een man met de Duitse nationaliteit woont al geruime tijd en in ieder geval sinds 2016 in Nederland. In mei 2016, dus in de periode dat hij binnenlands belastingplichtige is, sluit hij een arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV) af bij een Duitse verzekeraar. In de belastingaangiften over 2017, 2018 en 2019 trekt hij de betaalde premies af. De inspecteur weigert de aftrek. In geschil is of de man recht heeft op aftrek van de aan de Duitse verzekeraar betaalde premies.

Rechtbank Zeeland-West-Brabant oordeelt dat de premieaftrek terecht is geweigerd omdat de man de polis – die niet aan de voorwaarden van [art. 3.126 lid 1 onderdelen a en b Wet IB 2001](#) voldoet – ná zijn immigratie heeft afgesloten. Ook is de Duitse verzekeraar geen toegelaten aanbieder in de zin van [art. 3.126 lid 1 onderdeel d Wet IB 2001](#). Er is volgens de rechter geen sprake van discriminatie want de man was op het moment van het afsluiten van de polis net als iedere binnenlands belastingplichtige, ongeacht de nationaliteit, in de gelegenheid om een vrije keuze te maken voor een verzekering en een verzekeraar. Het beroep van de man faalt en de aanslagen over 2017, 2018 en 2019 blijven in stand.

In een laatste poging om zijn gelijk te halen voert de man nog aan dat hij geen andere keuze had dan een arbeidsongeschiktheidsverzekering af te sluiten bij een Duitse verzekeringsmaatschappij. Het is namelijk niet mogelijk om het salaris dat hij ontvangt van een Duitse werkgever te verzekeren op een polis bij een Nederlandse verzekeringsmaatschappij. Het mag niet baten: de rechter oordeelt dat deze omstandigheid geen reden is om een juiste wetstoepassing achterwege te laten.

Belang voor de praktijk

Als een immigrant vóór het ontstaan van de Nederlandse binnenlandse belastingplicht een lijfrenteovereenkomst of een arbeidsongeschiktheidsverzekering heeft gesloten met een buitenlandse verzekeraar kan hij de overeenkomst voortzetten ([art. 3.126 lid 1 onderdeel c en art. 3.126 lid 2 Wet IB 2001](#)). In onderdeel 4.9 van het [Besluit van 16 mei 2019 nr. 2019-115021](#) is opgenomen dat de buitenlandse aanbieder aan twee voorwaarden moet voldoen:

- 1. de aanbieder of uitvoerder moet zijn onderworpen aan overheidstoezicht dat vergelijkbaar is met het toezicht op grond van de Wft.*
- 2. Het moet gaan om een voortzetting van een lijfrente- of arbeidsongeschiktheidsverzekering, in de geest van een inkomensvoorziening als bedoeld in [afdeling 3.7 Wet IB 2001](#). Hiervan is alleen sprake als de overeenkomst is aangegaan vóór het ontstaan van de binnenlandse belastingplicht én er vóór het ontstaan van de binnenlandse belastingplicht ten minste een periodieke, contractuele premiebetaling heeft plaatsgevonden.*

Is aan bovenstaande voorwaarden voldaan? Dan is de premie onder voorwaarden aftrekbaar bij de aangifte inkomstenbelasting. In dit kader heeft de staatssecretaris aangegeven dat een redelijke wetstoepassing meebrengt dat een immigrant in het eerste jaar van binnenlandse belastingplicht voor de berekening van de premiegrondslag voor lijfrentepremieaftrek, uitgaat van de buitenlandse inkomensbestanddelen van het voorafgaande kalenderjaar.

Lijfrente of arbeidsongeschiktheidsverzekering bij buitenlandse aanbieder

[Art. 3.126 lid 3 Wet IB 2001](#) maakt het mogelijk dat een buitenlandse aanbieder in Nederland pensioenen, lijfrenten en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen aanbiedt. Er hoeft dan niet sprake te zijn van de voortzetting van een pensioenregeling, lijfrente of arbeidsongeschiktheidsverzekering die al is aangegaan in de periode voorafgaande aan de binnenlandse belastingplicht. [Art. 14 Uitvoeringsbesluit IB 2001](#) geeft de minister van Financiën de bevoegdheid om buitenlandse aanbieders aan te wijzen als verzekeraar die op grond van de [Wet op het financieel toezicht](#) bevoegd is diensten naar Nederland te verrichten. De minister heeft gebruikgemaakt van de bevoegdheid en geeft in de [Kennisgeving van 21 juli 2022, nr. 2022-192641](#) een opsomming van toegestane buitenlandse aanbieders van pensioenen, lijfrenten en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen.

Buitenlandbijdrage Zorgverzekeringswet niet verrekenbaar

Hof Den Bosch oordeelt dat de buitenlandbijdrage Zorgverzekeringswet (Zvw) geen voorheffing is die met de verschuldigde inkomstenbelasting verrekend kan worden.

[Hof 's-Hertogenbosch 12 juni 2024, ECLI:NL:GHSHE:2024:1919](#)

Een man is sinds 1997 woonachtig in Spanje. Vanaf 2017 ontvangt hij AOW van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en pensioen van twee Nederlandse pensioenfondsen. De SVB houdt de buitenlandbijdrage Zvw in op de AOW-uitkering. De ingehouden buitenlandbijdrage Zvw geeft hij in zijn (Nederlandse) aangifte inkomstenbelasting op als loonheffing. Door de inspecteur wordt afgeweken van de aangifte IB en wordt het bedrag niet verrekend als voorheffing met de inkomstenbelasting.

Hof Den Bosch constateert dat de Centrale Raad van Beroep heeft vastgesteld dat de man de buitenlandbijdrage Zvw is verschuldigd, dat deze op juiste wijze is berekend ([ECLI:NL:CRVB:2014:2042](#)) en dat deze niet als (loon)belasting kwalificeert ([ECLI:NL:CRVB:2009:BJ5891](#)). Daarnaast oordeelt het hof dat de buitenlandbijdrage geen voorheffing is die op de aanslag verschuldigde inkomstenbelasting verrekend kan worden ([art. 9.2 Wet IB 2001](#)). De gecorrigeerde aanslag blijft in stand.

Belang voor de praktijk

Vrijwel iedereen die in Nederland woont en/of werkt is verzekerd voor de zorg via de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Zvw. Als je emigreert, eindigt je Nederlandse zorgverzekering. Als je een uitkering of pensioen uit Nederland ontvangt en gaat wonen in een verdragsland, dan moet je mogelijk je nieuwe zorgverzekering via het CAK (voorheen Zorginstituut Nederland) regelen. Voor je medische zorg in het woonland moet je dan een verdragsbijdrage betalen aan het CAK. De Nederlandse uitvoerder van pensioen of lijfrente houdt deze verdragsbijdrage in op de uitkeringen zodra het CAK de uitvoerder meldt voor de betreffende persoon de verdragsbijdrage in te houden en af te dragen aan het CAK.

De verdragslanden zijn:

- De lidstaten van de Europese Unie (EU-landen):
- De landen van de Europese Economische Ruimte (EER-landen):
 - IJsland, Liechtenstein en Noorwegen
- Zwitserland
- Het Verenigd Koninkrijk: Engeland, Wales, Schotland en Noord-Ierland
- Overige relevante verdragslanden:
- Bosnië-Herzegovina, Kaapverdië, Noord-Macedonië, Marokko, Montenegro, Servië, Tunesië en Turkije.

Alle overige landen zijn géén verdragslanden. Als je hier naar emigreert moet je zelf een zorgverzekering afsluiten in het woonland. Dit geldt ook voor Aruba, Curaçao, Sint Maarten, de BES-eilanden (= Bonaire, Sint Eustatius en Saba) en Suriname.

Verdragsbijdrage

De verdragsbijdrage bestaat uit twee onderdelen:

- De vaste bijdrage. De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport stelt deze bijdrage jaarlijks vast.
- Inkomensafhankelijke bijdragen. De percentages hiervoor komen overeen met wat de begunstigde/rekeninghouder in Nederland hierover zou moeten betalen.

Voor uitvoerders van pensioen en lijfrente is alleen de inkomensafhankelijke bijdrage relevant. Deze wordt als volgt berekend:

- a. Bereken de bijdrage Zorgverzekeringswet alsof de verzekerde in Nederland woont.
- b. Bereken de premie Wlz alsof de verzekerde in Nederland woont.
- c. Tel de bedragen onder a. en b. bij elkaar op en vermenigvuldig deze met de woonlandfactor.

De woonlandfactoren zijn afhankelijk van de kosten van de zorg in het betreffende land; hoe hoger de kosten van zorg in een land des groter de woonlandfactor. De actuele woonlandfactoren zijn terug te vinden op de website van het CAK (<https://www.hetcak.nl/woonlandfactor>)

De hoogte van de inkomensafhankelijke bijdrage is dus gebaseerd op de Zvw-bijdrage en premie Wlz. De betaling van deze bijdrage is echter zelf géén Zvw-bijdrage/Wlz-premie. Het Wlz-deel van deze bijdrage is dan ook **niet** verrekenbaar als voorheffing in het aanslagtraject inkomstenbelasting.

Zodra het CAK meldt dat een pensioen- of lijfrente-uitvoerder voor een bepaalde pensioen- of lijfrentegerechtigde de verdragsbijdrage moet inhouden op zijn uitkeringen, zal de uitvoerder met ingang van de eerstvolgende uitkering de verdragsbijdrage moeten inhouden, tot het moment dat het CAK meldt dat er geen verdragsbijdrage meer ingehouden hoeft te worden.

Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten

De Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten wordt verzorgd door Nationale-Nederlanden Bank en Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij.

Redactie

Gerda Lagarde – Ferd Beukers – Frits Turenhout – Ruben Stam

Wilt u opgenomen worden op de verzendlijst of wenst u de nieuwsbrief niet meer te ontvangen? Stuur dan een e-mail naar fja@nn.nl.

Voor eventuele onjuistheden aanvaarden wij geen aansprakelijkheid.

© 2024 Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten - Nationale-Nederlanden